Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

LAUSUNTO

Eduskunnan sivistysvaliokunta
Merja Puska
valiokuntakanslian sihteeri
siv@eduskunta.fi

LAUSUNTO
HE 112/2024 vp

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDU lausuu esityksestä muuttaa ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettavaa lakia seuraavaa:

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman esitetty muutos osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen osalta (44 §, 46 §, 47 §) koskien oppivelvollisia heikentää oppivelvollisten opiskelijoiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista asemaa.

Hallituksen esityksessä todetaan, että oppivelvollisten tunnistamisvelvoite on vaikeuttanut koulutuksen järjestäjien vuosisuunnittelua, ryhmien muodostamista ja opettajaresurssien allokointia. Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä ei ole koettu esitettyjä vaikeuksia perustuen siihen, että oppivelvollisilla on vähäisessä määrin tai ei lainkaan tunnistettavaa ja tunnustettavaa osaamista opintojen alkaessa.

Oppivelvollisten osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mahdollinen muutos ei aiheuta sellaisia muutoksia opiskelijahallintojärjestelmään, jotka aiheuttaisivat koulutuksen järjestäjälle lisäkuluja.

Hallituksen esityksessä mainittu kirjaustyö oppivelvollisen tunnustettavasta osaamisesta opiskelijahallintojärjestelmään on opintojen tässä vaiheessa kovin vähäinen. Käytännössä tämä ei tarkoita erityistä euromääräistä säästöä eikä opettajan työajan huomattavaa vähenemistä.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma on vahvistanut ammatillisen opetuksen suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin laatua. Säädöksen 53 §, 4 momentti muutos on kannatettava sen monivaiheisen sisällön ja prosessin vuoksi; huomioiden kuitenkin, että koulutuksen järjestäjä huolehtii mahdollisesta säädösmuutoksesta riippumatta tutkintojen opetuksen laadukkaasta suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmaa koskeva muutos esitetyllä tavalla suoraviivaistaa ja yksinkertaistaa jonkin verran koulutuksen järjestäjän järjestämislupamenettelyitä.

Huomioitavaa kuitenkin on, että toteuttamissuunnitelma on osa ePerusteiden tutkintokohtaista suunnitelmaa. Toteuttamissuunnitelman edellytyksen poistumisella säädösperusteisena ei ole suoraa vaikutusta opiskelijoihin ja oppivelvollisiin. Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin edelleen huolehtia yhdenvertaisista ja pedagogisista ohjeista koulutuksen ja opetuksen suunnitteluun, osaamisen osoittamisen suunnitteluun ja osaamisen arviointiin. Tämä työ ei tulisi poistumaan.

Pidämme edelleen olennaisena, että myös mahdollisissa oikaisupyynnöissä koulutuksen järjestäjällä tulee olla asiakirja, jossa on määritelty arvioinnin toteuttamissuunnitelma, joka sisältää mm. arvioinnin tavat ja menetelmät. Rovaniemen koulutuskuntayhtymä on huolissaan tämän kokonaisuuden mahdollisesta poistamisesta opiskelijoiden yhdenvertaisen arvioinnin osalta.

Hallituksen esitys poistaa toteuttamissuunnitelman velvoite säädöksestä ei myöskään ymmärryksemme mukaan saa aikaan vuositasolla esitettyjä säästöjä opetus- tai muun virkahenkilöstön osalta.

Tavoitteellisista opiskelijavuosista päättäminen

Esityksen mukaan 2025 rahoituksesta päätettäessä opiskelijavuosien määrä saisi alittaa järjestämisluvassa määrätyn opiskelijavuosien vähimmäismäärän.

Arviointiperusteet laskennallisen rahoituksen vähentämiseksi tulee olla avoimet ja perusteiden tulee kohdella koulutuksen järjestäjiä asiayhteyteen määritellyillä kriteereillä tasavertaisesti.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä on huolissaan siitä, että rahoituksesta leikataan näin nopealla aikataululla. Nopeista leikkauspäätöksistä johtuen koulutuksen järjestäjä ei voi ennakoida rahoitustaan tarkasti, mikä on erittäin huolestuttavaa.

Rovaniemi 7.10.2024

ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ REDU

Saija Niemelä-Pentti
kuntayhtymän johtaja